

IMNa 5.2 impactanalyse *Najaarsrelease 2019*

Werkt voor provincies

Versie 1.0

Colofon

<i>Document informatie</i>	
<i>Titel</i>	IMNa 5.2 impactanalyse najaarsrelease 2019
<i>Auteur</i>	Nick Naus (Geodan)
<i>Versie</i>	1.0
<i>Status</i>	Definitief

Naam *Rol*

Documenteigenaar
 Proceseigenaar
 Procesverantwoordelijk

<i>Versiebeheer/wijzigingshistorie</i>				
<i>Versie</i>	<i>Status</i>	<i>Datum</i>	<i>Beschrijving</i>	<i>Auteur</i>
0.1	concept	21-9-2019	Conceptversie impactanalyse	Nick Naus
1.0	definitief	15-10-2019	Definitieve versie impactanalyse	Nick Naus

1 Inleiding

Het InformatieModel Natuur (IMNa) is een schematische weergave van begrippen en definities en de relatie daartussen binnen het natuurdomein, de Digitale Keten Natuur. Dit informatiemodel is de basis voor verschillende uitwisselstandaarden die gebruikt worden om informatie uit te wisselen tussen (applicaties van) ketenpartners. Het aantal gebruikers, ketenpartners en applicaties die gegevens uitwisselen op basis van IMNa neemt steeds verder toe.

Wijzigingen in beleid, afspraken, organisaties of andere onderdelen die raakvlak hebben met of beschrijven zijn in IMNa kunnen niet zomaar worden doorgevoerd, vanwege de mogelijke implicaties op systemen en hun gebruikers.

Het IMNa beheerteam voert daarom impactanalyses uit. In deze analyse wordt per voorgestelde wijziging bekeken wat de effecten zijn op bestaande systemen, uitwisselstandaarden en organisaties. Wijzigingen kunnen pas worden doorgevoerd als deze impactanalyse uitgevoerd is en eventuele aanpassingen op systemen en andere onderdelen zijn ingepland en afgestemd.

Deze impactanalyse beoordeelt de impact van de wijzigingen die doorgevoerd zijn in het nieuwe IMNa 5.2 model voor de zogenaamde najaarsrelease 2019. Het resultaat van deze is een globale impactanalyse. Op basis daarvan kan een product owner of proceseigenaar besluiten een meer gedetailleerde impactanalyse uit te laten voeren.

Hoofdstuk 2 beschrijft kort de in IMNa 5.2 doorgevoerde wijzigingen. In hoofdstuk 3 wordt de impact van deze wijzigingen op applicaties en werkprocessen beschreven. Hoofdstuk 4 geeft een korte samenvatting van de analyse.

2 Omschrijving wijzigingen

In de IMNa najaarsrelease 2019 zijn wijzigingen doorgevoerd op het productmodel 'Natuurbeheer' en 'Vegetatie en Habitats'. Het productmodel 'Natuurbeheer' heeft nu versienummer IMNa 5.2: NB 2.4. Het productmodel 'Vegetatie en habitat' heeft nu versienummer IMNa 5.2: VH 1.3. De overige productmodellen zijn onveranderd gebleven.

2.1 Wijzigingen productmodel natuurbeheer

1. ToegestaneBeheerpakketten in kaartlaag BeheerGebiedAmbitie
Wijziging: het attribuut 'toegestaneBeheerpakketten' in de IMNa klasse 'BeheerGebiedAmbitie' is nu optioneel in plaats van verplicht.
2. Constraints op Beheergebied en BeheerGebiedAmbitie
Wijziging: de omschrijving van de constraint 'Vlakken BeheerGebied moeten overlappen met BeheergebiedAmbitie' is gewijzigd.
De nieuwe omschrijving is al volgt: 'Als er in de beheertypekaart een N-of L type ligt op een bepaalde locatie, dient er in de ambitiekaart (BeheerGebiedAmbitie) ook een N-of L type te liggen. Dit mag een ander N-of L type zijn dan op de beheertypekaart.' Een A-type kan niet voorkomen in BeheerGebiedAmbitie.
3. Toevoegen van klasse 'Beschikkingen'
Wijziging: een geheel nieuwe klasse 'Beschikkingen' is toegevoegd aan dit productmodel. Deze klasse dient als basis voor het uitwisselen van informatie omtrent beschikkingen en is de bron voor de landelijke beschikkingenkaart.
4. Wijziging index Natuur-en Landschap moerasbeheertypen
Wijziging: het moerastype N05.01 vervalt per 31-12-2020 voor nieuwe aanvragen met een looptijd van 6 jaar. De moerasbeheertypen N05.03 en N05.04 zijn twee nieuwe moerastypen per 1-1-2021 voor nieuwe aanvragen of uitbreidingsaanvragen.
5. Verbeterde omschrijving voor de klasse: beheerGebied.
Wijziging: de omschrijving is verduidelijkt en in lijn gebracht met de toelichting in het Basisboek SNL.

2.2 Wijzigingen productmodel vegetatie-en habitats

1. 'Opmerking' toevoegen bij 'Vegetatie'
Wijziging: toevoegen attribuut 'Opmerking' bij 'Vegetatie'. Dit attribuut kan gebruikt worden om omgevingsfactoren te noteren per vegetatievlak die nodig zijn om de kertering te kunnen duiden.
2. 'Protocol' wijzigen naar 'VegetatieKarteringsProtocol' bij 'VegetatieKarteringPackage'
Wijziging: het attribuut 'Protocol' wijzigen naar attribuut 'VegetatieKarteringsProtocol' bij 'VegetatieKarteringPackage'. In te vullen waarden worden opgenomen in een codelijst.

3. 'Floroncode' toevoegen bij 'VegetatieOpnameSoort'
Wijziging: toevoegen attribuut 'Floroncode' bij 'VegetatieOpnameSoort' zodat de floroncode naast de URI voor soorten uit de NDFF optioneel kan worden meegegeven bij vegetatie-opnamen.
4. 'Soort' wijzigen naar 'soortCode' bij 'VegetatieOpnameSoort'
Wijziging: bij de klasse 'VegetatieOpnameSoort' wijzigen we het attribuut 'Soort' naar 'SoortCode'. Bij SoortCode vul je een URI in met een verwijzing naar een soort. Bij de klasse 'SoortWaarneming' wordt dezelfde methodiek en naamgeving gehanteerd.
5. Tabel opnemen met vertaling lokale naar landelijke vegetatietypen
 - Wijziging: bij de vegetatiePackage is een verwijzing opgenomen naar een tabel waarin per lokaal vegetatietype de bijbehorende landelijke vegetatietypes zijn beschreven. Deze vertaling kan per Package verschillen.
 - Wijziging: bij 'Vegetatie' is het attribuut 'vegetatieTypeLandelijk' verwijderd. Het landelijke type is af te leiden aan de hand van het beschreven lokale type en de nieuw toegevoegde vertalingstabel die onderdeel is van de vegetatiepackage.
6. 'Opmerking' toevoegen bij 'Habitat'
Wijziging: toevoegen attribuut 'Opmerking' bij 'Habitat'. Dit attribuut geeft de mogelijkheid om een algemene opmerking horende bij alle habitattypen in een vlak op te schrijven.
7. Toevoegen ten grondslag liggende vegetatietype bij ieder gevonden HabitatType
 - Wijziging: toevoegen 'VegetatieTypeLandelijk' bij 'HabitatTypeBedecking' zodat optioneel de landelijke vegetatietypen die ten grondslag liggen aan het gekozen habitattype in één oogopslag terug te vinden zijn.
 - Wijziging: verwijderen 'VegetatieTypeLandelijk' bij 'Habitat'. Op dit niveau heeft het geen meerwaarde om een vegetatietype toe te voegen. Wel op het niveau van het habitattype en de bijbehorende bedekking, zie daarvoor bovenstaand item.
8. Versie van het methodiekdocument toevoegen bij het 'HabitatTypePackage'
Wijziging: toevoegen attribuut 'MethodiekDocumentVersie' aan 'HabitatTypePackage' zodat duidelijk is welke versie van het methodiekdocument gebruikt is bij de typering.

Het uitbrengen van een nieuwe IMNa versie wil niet meteen zeggen dat alle wijzigingen van kracht worden in uitwisselstandaarden en applicaties. Een nieuwe versie van IMNa staat los van implementaties van IMNa in applicaties en uitwisselstandaarden. Een nieuwe versie van IMNa kan vastgesteld zijn, maar nog niet geïmplementeerd in de keten. De implementatie is een separaat proces waarbij uitwisselstandaarden en applicaties worden aangepast om de nieuwe versie te kunnen ondersteunen. Ook organisaties in de keten hebben tijd nodig om de nieuwe versie van IMNa te gaan ondersteunen (bijvoorbeeld door het aanpassen van eigen applicaties, uitwisselstandaarden of brondatabases). Gedurende het projectmatig implementeren van de nieuwe versie van IMNa worden ook afspraken gemaakt vanaf welke datum conform het nieuwe uitwisselstandaard uitgewisseld moet worden. Het is van belang dat in uitwisselstandaarden en applicaties duidelijk omschreven wordt met welk IMNa versienummer het compliant is.

3 Analyse

Dit hoofdstuk beschrijft de globale impact van de wijzigingen uit hoofdstuk 2 op onderdelen uit de Digitale Keten Natuur (DKN).

3.1 Impact index natuur-en landschap

De wijzigingen in deze release hebben impact op de index natuur-en landschap. Het moerastype N05.01 vervalt per 31-12-2020 voor nieuwe aanvragen met een looptijd van 6 jaar. De moerasbeheertypen N05.03 en N05.04 zijn twee nieuwe moerastypen per 1-1-2021 voor nieuwe aanvragen of uitbreidingsaanvragen.

3.2 Impact BIJ12 applicaties

De wijzigingen op het productmodel 'Natuurbeheer' hebben impact op de SNL 2.0 applicatie, de Rekenmodule Natuurkwaliteit Natuurwerk Nederland (RNN). De wijzigingen op het productmodel 'Vegetatie en Habitat' hebben impact op de NDVH. Voor de VRN-applicatie verwachten we ook geen impact, maar de manier waarop bestanden voor de VRN gemaakt worden, verandert wel (zie paragraaf 3.5).

Impact op de SNL 2.0 applicatie:

- De SNL 2.0 applicatie controleert of de aangeleverde informatie in het natuurbeheerplan voldoet aan de structuur en eisen zoals die in IMNa gesteld zijn. Het attribuut 'toegestaneBeheerpakketten' is niet meer verplicht in IMNa. De controle op de verplichte aanwezigheid van dit attribuut kan vervallen in SNL 2.0;
- De SNL 2.0 applicatie controleert ook of er aan de in IMNa gestelde constraints wordt voldaan. De wijziging in de IMNa constraints zoals genoemd bij wijziging 2) in hoofdstuk 2 van deze analyse dient ook correct doorgevoerd te zijn in SNL 2.0;
- De klasse 'Beschikkingen' dient zoals gezegd als basis voor de landelijke beschikkingenkaart. Iedere provincie levert informatie aan over beschikkingen conform IMNa (zie voor meer informatie de meest recente beschikkingen-GLP). De SNL 2.0 applicatie gaat deze provinciale beschikkingenkaarten valideren en samenvoegen tot een landelijke kaart. De SNL 2.0 applicatie moet aangepast worden om deze informatiestroom mogelijk te maken.
- De SNL 2.0 applicatie dient ook aangepast te worden zodat de meeste recente versie van de index Natuur-en Landschap gebruikt wordt om de aangeleverde beheertypen te controleren.

Impact op de RNN:

Een nieuwe lijst van beheertypen (met de nieuwe moerastypen) dient eenmalig te worden ingelezen in de RNN-applicatie.

Impact op de NDVH:

Een deel van de wijzigingen in IMNa hebben impact op de structuur van een vegetatie-en habitattypenpackage. De applicatie-onderdelen die deze packages inlezen, valideren en exporteren dienen mogelijk aangepast te worden. De IMNa aanpassing heeft mogelijk ook impact op de structuur van de database van de NDVH.

3.3 Impact uitwisselstandaarden

Voor het aanleveren van informatie van de provincies naar de SNL 2.0 applicaties gebruikt men in de keten een template FGDB op basis van de IMNa-structuur. Een wijziging in de structuur van IMNa heeft ook een aanpassing in de FGDB tot gevolg.

In de FGDB waarmee natuurbeheerplannen uitgewisseld worden, dient de provinciegrens gebruikt te worden die gebaseerd is op de bestuurlijke grenzen.

Voor het aanleveren van informatie over de beschikkingen is een nieuwe template nodig waarmee de provincies de informatie kunnen aanleveren.

In de vegetatie-en habitattypepackages die naar en vanuit de NDVH worden gestuurd zijn enkele attributen toegevoegd en hernoemd. De uitwisselstandaard dient dus te worden aangepast.

3.4 Impact overige systemen DKN

De wijziging van de Index Natuur-en landschap heeft impact op enkele systemen uit de DKN. De **ICT-voorziening natuurcollectieven** en **CMSi** dienen hiervoor aangepast te worden. Het is onbekend of de wijziging impact heeft op **SCAN-ICT**, daarvoor wordt op moment van schrijven onderzoek naar gedaan.

De beschikkingenkaart is belangrijke input voor de cumulatiecontroles die RVO uitvoert. Het **RVO-systeem** zal zodanig aangepast moeten worden dat deze landelijke beschikkingenkaart gebruikt kan gaan worden.

Zoals in paragraaf 3.3 benoemd, wijzigt de uitwisselstandaard waarmee packages aangeleverd worden aan de NDVH. Dit heeft impact op zowel **CMSi en Turboveg**, omdat beide applicaties vegetatie-en habitattypepackages aan de NDVH leveren.

3.5 Impact werkproces

De wijzigingen op het productmodel 'Vegetatie en Habitat' alsmede de wijzigingen op BeheerGebied en BeheerGebiedAmbitie uit productmodel 'Natuurbeheer' hebben niet of nauwelijks impact op bestaande werkprocessen.

Het samenstellen van de beschikkingenkaart gebeurt nu ook 1x per jaar door de **provincies**. De afgelopen jaren heeft de provincie Noord-Brabant een landelijke beschikkingenkaart samengesteld. De structuur van de beschikkingenkaart in IMNa en het aanleveren via de SNL 2.0 applicatie vergt een verandering in het werkproces van de provincies. Dezelfde beschikkingenkaart kan ook gebruikt worden voor het aanleveren van informatie voor de VRN (de vlakken die 'in beheer met contract' zijn voor de kaartlaag 'GebiedBeheer'). Het samenstellen van deze VRN-informatie wijzigt dus ook, maar dat zal pas gelden vanaf de VRN2021 die over het subsidiejaar 2020 rapporteert.

4 Conclusie en vervolgstappen

4.1 Conclusie

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de globale impact op de verschillende DKN-onderdelen.

Tabel 1: overzicht impact op DKN-onderdelen

Onderdeel	Impact
Index N&L	Laag
Uitwisselstandaard SNL 2.0 applicatie	Midden
SNL 2.0 applicatie	Midden
VRN-applicatie	Geen
RNN-applicatie	Laag
NDVH-applicatie	Midden
Uitwisselstandaard NDVH	Laag
RVO-applicatie	Laag
CMSi	Midden
Turboveg	Laag
ICT-voorziening natuurcollectieven	Laag
SCAN-ICT	Onbekend*
Werkproces provincies	Laag

*Alleen de wijziging op de Index Natuur-en Landschap heeft mogelijk impact. Dit wordt momenteel uitgezocht.

4.2 Vervolgstappen

Uit deze impactanalyse komt naar voren dat de wijzigingen op het productmodel natuurbeheer impact heeft op de SNL 2.0 applicatie, de uitwisselstandaard voor natuurbeheer, de RVO-applicatie en het provinciale werkproces. De exacte impact in dagen en kosten zijn afhankelijk van de uiteindelijke implementatiekeuzes die gemaakt worden door de desbetreffende project- en beheerorganisaties.

De wijzigingen op het productmodel 'Vegetatie en Habitat' hebben invloed op de NDVH-applicatie en uitwisselstandaard, CMSi en TurboVeg.

Volgens het IMNa wijzigingsprotocol IMNa kunnen er maximaal 2 vigerende versies van IMNa gehanteerd worden. Ketenpartners hebben dus tijd om de benodigde wijzigingen door te voeren en af te stemmen.

Het uitbrengen van een nieuwe IMNa versie wil niet meteen zeggen dat alle wijzigingen van kracht worden in uitwisselstandaarden en applicaties. Een nieuwe versie van IMNa staat los van implementaties van IMNa in applicaties en uitwisselstandaarden. Een nieuwe versie van IMNa kan vastgesteld zijn, maar nog niet geïmplementeerd in de keten. De implementatie is een separaat proces waarbij uitwisselstandaarden en applicaties worden aangepast om de nieuwe versie te kunnen ondersteunen. Ook organisaties in de keten hebben tijd nodig om de nieuwe versie van IMNa te gaan ondersteunen (bijvoorbeeld door het aanpassen van eigen applicaties, uitwisselstandaarden of brondatabases). Gedurende het projectmatig implementeren van de nieuwe versie van IMNa worden ook afspraken gemaakt vanaf welke datum conform het nieuwe uitwisselstandaard uitgewisseld moet worden. Het is van belang dat in uitwisselstandaarden en applicaties duidelijk omschreven wordt met welk IMNa versienummer het compliant is.

Onderstaand stappenplan kan helpen om de implementatie van de nieuwe IMNa te organiseren:

- Inventariseer per project-of beheerorganisatie de benodigde wijzigingen om aan de nieuwe versie van IMNa te voldoen;
- Schat de hoeveelheid werk in samen met de desbetreffende ontwikkelteams;
- Prioriteer de werkzaamheden en stel een nieuwe release samen;
- Start de realisatie van de nieuwe release volgens de onderlinge afgesproken werkwijze.